

Clausen, Arkitekt Jønger, Arkitekt Gnuddmann, Statsraad Herholdt, Arkitekt Koch, Arkitekt Løffler og Arkitekt Schiødte, alle gode velfendte Navne paa Mænd, som have særligt Kendskab til faadanne Forhold og have særlig studeret disse Forhold (Sjæ: Sa, men saa Profesør Meldahl!) Ja, det ærede Medlem nævner Kammerherre Meldahl, men at Kammerherre Meldahl kan have personlige Grunde til at udtale sig noget forbeholdent i denne Sag, finder jeg ganske naturligt; men derfor kan der næppe heller tillægges hans Udtalelser i denne specielle Sag saa stor Vægt, som de ellers have Krab paa i faadanne Spørgsmaal. Jeg tror ikke, der kan være Tvivl om, at de paaagældende Bygningsværker have en stor Betydning, og det stemmer haade med Finansudvalgets og dette Tings Traditioner at værne om faadanne Bygningsværker fra Fortiden. Der er tidligere givet Bevillinger i saa Henseende, senest, saa vidt jeg minde, til Mariager Klosters Restauration. Der findes nu, saa vidt mig bekendt, kun Levninger af 5 gamle Kvistre, hvorblandt dette ene, der er bygget 1434. Vi have meget saa gamle Bygninger her i Landet af en saadan Ælde, og naar det nu fra sagkyndig Side gøres gældende, at denne Bygning netop ved sin hele Konstruktions og Bygningsmaade vil, naar den atter kommer til at staa, som den tidligere har staaet, være af høj Interesse for mange, saa forekommer det mig, at den ubetinget bør bevares; og den bør det saa meget mere, som vi maa være paa det rene med, at en Del af de allerede meget saa Bygningsværker, som vi have tilbage her i Landet fra Fortiden, efterhaanden ville forsvinde, fordi de ere private Huse, og man ikke kan vente og forlange, at private Borgere skulle til evige Tider bo i Huse, der i sig selv ere ubekvemme og mangelfulde og paa ingen Maade fyldestgøre Nutidens Krav til Bekvemmelighed i forskellige Retninger, blot fordi de have for udenforstaaende en ikke ringe Grad af Interesse. Vi se derfor den ene Bygning efter den anden af den Art forsvinde. De eneste Bygninger, vi kunne gøre Regning paa at bevare, ere de offentlige Bygninger, som ere i Statens eller Kommunens Eje, og det forekommer mig, at Kommunerne i saa Henseende maa stille sig ganske ved Siden af Staten. Vi have ved den Behandling i Betænkningen faaet meddeelt en Adresse fra et større Antal Mænd rundt omkring i Landet, som væmt og indtrængende sage til Orde for Bevaringen af Oldtidsminderne. Det knytter sig ganske vist nærmest til Oldtidsminde-

mærterne, Gravbysker og deslige, men det er klart, at den hele Stemning, for hvilken denne Adresse er et Udtryk, ogsaa maa omfatte de Bygningsværker, som vi have tilbage fra den tjernere Middelalder, og hvoraf saa saa nu eksistere. Det forekommer mig derfor ogsaa at være en ubetinget Forpligtelse for Randers By at værne om, hvad de i denne Retning ere i Besiddelse af, saa meget mere som der fra dette Tings Side tidligere er vist Randers By en ikke ringe Velvilje. For saa Aar siden bevilgede man her i Tinget 30,000 Kroner — tror jeg, det var — til en Museumsbygning for Randers By, den eneste By uden for Stiftsbyerne, hvortil man har givet dette, netop under Henvisning til Byens historiske Traditioner og de Begivenheder, der knytte sig til denne By. Det forekommer mig derfor behøveligt, om Byen selv skulde have saa liden Interesse for Fortidens Mindesmærker, at man vil nedbryde en saa interessant og gammel Bygning, som findes paa dens egen Grund. Jeg tror derfor ogsaa, at det vilde være rigtigt af Finansudvalget nu ved at give den begærede Bevilling til Helligaandshusets Standstøttelse at lægge det fulde Ansvar for Bygningens Bevarelse paa Byraadet, og jeg for mit Vedkommende tager ikke i Betænkning at udtale, at skulde Forventningen om, at Byraadet nu vilde gaa ind paa at modtage denne Bevilling, hvorved Helligaandshuset uden nogen Udgift for Byen vil komme til at staa i en Skikkelse, som vil give det en fremragende Interesse mellem vore gamle Bygningsværker, blivde stoffet, maa Randers By heller ikke vente at finde et velvilligt Øre i Fremtiden for Begæringer om Bevillinger af forskellige Art, der ellers kunde ligge den paa Sinde. Det er den Uvished, som jeg i saa Henseende befinder mig i, der har bevirket, at jeg for mit Vedkommende ikke har tiltraadt et Forslag, som jeg ellers vilde have tiltraadt og anbefalet, nemlig Nr. 313, en Bevilling paa 50,000 Kr. til Afsløtning af Randers Købstads Kommunes Rettinger med Hensyn til Randers lærde Skoles Bygninger. Jeg har i Fjor her i Tinget udtalt mig om denne Sag. Der forelaa da et Forslag til Bevilling paa 70,000 Kr., og jeg anbefalede Sagen i og for sig, men mente, at det opførte Beløb maaste var noget højt ansat, og at derimod det nu nævnte kunde være passende. Jeg vilde derfor ogsaa have tiltraadt dette Forslag og anbefalet det til Tinget, dersom jeg havde været sikker paa, at Randers Byraad vilde modtage den Gaand, der er udbrakt til det, ved ubetinget at modtage Bevillingen til